

Łódź, dnia 29 listopada 2019 roku

Pan
Krzysztof Kamieniak
Wójt Gminy Szczerców

WK – 602/56/2019

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Szczerców¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2017-2018 dotyczące, przede wszystkim: sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; prowadzenia rachunkowości; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów podatkowych i dochodów z majątku; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku; udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządowym. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie spraw organizacyjnych

Wójt Gminy Szczerców nie powołał swojego zastępcy, którego obligatoryjne powołanie wynika z treści art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.). Zgodnie z ww. przepisem - wójt, w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcą lub zastępców i określa ich liczbę. Kategoryczne brzmienie tej normy dowodzi, że powołanie zastępcy wójta jest obligatoryjne a jego niepowołanie narusza wskazany przepis. W art. 28g ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym wskazano sytuację braku powołania zastępcy wójta, jednak – w ocenie RIO w Łodzi - jest to

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 15 kwietnia 2019 roku – 14 czerwca 2019 roku. Protokół podpisano w dniu 30 września 2019 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1429), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

regulacja nadzwyczajna zapewniająca zachowanie ciągłości sprawowania władzy w gminie, w przypadku gdy wójt nie wywiąże się ze swojego obowiązku i nie powoła zastępcy. Należy zauważyć, że nie powołując zastępcy Wójt Gminy dopuszcza możliwość sprawowania władzy w gminie przez osobę, na wybór której organ wykonawczy, wybrany w wyborach powszechnych, nie będzie miał wpływu. Zgodnie bowiem z treścią przywołanego przepisu art. 28 g ust. 2 ustawy, jeżeli nie powołano zastępcy albo pierwszego zastępcy w trybie określonym w art. 26a, to w przypadku przemijającej przeszkody w wykonywaniu zadań i kompetencji wójta spowodowanej przez jedną z okoliczności, o których mowa w ust. 1 (np. niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni), zadania i kompetencje wójta przejmuje osoba, o której mowa w art. 28h - tj. osoba wyznaczona do przejścia wykonywania zadań i kompetencji wójta przez Prezesa Rady Ministrów, na wniosek wojewody przekazanego niezwłocznie za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

W zakresie unormowań wewnętrznych

W jednostce obowiązywała nieaktualna instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Obowiązujące w jednostce zasady wprowadzono zarządzeniem nr 46/2007 Wójta Gminy Szczerców z dnia 19 października 2007 roku. Ze względu na wejście w życie ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz. U. 2018 r., poz. 723 ze zm.) przedmiotowa instrukcja wymaga aktualizacji.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Jednostka nie wykazywała w księgach stron Wn i Ma w zakresie niektórych kont księgowych zespołu 2 - *Rozrachunki i roszczenia*, a jedynie ich „per saldo”, co naruszało zasady wskazane w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.). Zgodnie z powyższym rozporządzeniem - ewidencja szczegółowa do kont zespołu 2 powinna umożliwiać wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań. Stosownie do § 21 wskazanego rozporządzenia - jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakazują wykazywanie w sprawozdaniach obrotów określonych kont, to stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów. Powyższe skutkować może uniemożliwieniem uzgodnienia sald kont księgi głównej z saldami kont pomocniczych.
2. Do wszystkich kont stosowano zapisy techniczne dla zachowania czystości obrotów, co było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - zasada

czystości obrotów dotyczy wyłącznie konta 130, zatem zapisy techniczne do innych kont księgowych są bezpodstawne.

3. Stwierdzono nieprawidłową ewidencję zaangażowania na koncie 998. Jednostka angażowała środki dopiero w momencie dokonywania wydatku; umowy i inne dokumenty powodujące powstanie obowiązku dokonania wydatku w roku budżetowym nie były księgowane. Powyższe naruszało art. 40 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.), zgodnie z którym - jednostki sektora finansów publicznych mają obowiązek ujmowania wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów- także zaangażowanie środków. Z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wynika że zaangażowanie, czyli konto 998 stanowią kwoty wynikające z umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie powoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Zatem umowy/decyzje – i wynikające z nich wartości powinny być ewidencjonowane na koncie 998 w pełnych kwotach od dnia ich obowiązywania. Stosowany w Gminie Szczerców sposób ewidencji naruszał ponadto przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1393), zgodnie z którymi - w kolumnie "Zaangażowanie" powinny być wykazane kwoty wynikające z umów, decyzji i innych postanowień, które powodują powstanie wydatków budżetowych w roku bieżącym. Powyższe skutkowało, zatem zaburzonym obrazem poziomu realizacji planu wydatków budżetowych, zaniżając wartość zaangażowania środków do wydatków już wykonanych.
4. Jednostka nieprawidłowo księgowała opłatę skarbową na koncie 221. Wpływ opłaty ewidencjonowano Wn101/Ma221, następnie na podstawie tego samego dokumentu dokonywano jej przypisu Wn221/Ma720. Należy jednak wskazać, że opłata skarbową stanowi dochód nieprzypisany, bowiem brak jest dokumentów, które mogłyby stanowić podstawę jej przypisania. Przypisu dokonuje się na podstawie dokumentu, z którego wynika dana należność, podstawy przypisu nie może stanowić potwierdzenie wpłaty. W pierwszej kolejności dokonuje się przypisu kwot, które następnie w momencie ich wpływu na rachunek bankowy, czy do kasy jednostki budżetowej, stają się dochodami jednostki. Wobec powyższego w omawianym zakresie powinno się stosować zapisy księgowe z pominięciem kont zespołu 2.
5. Jednostka nieprawidłowo ujmowała subwencję stosując zapisy: Wn133/Ma224, Wn224/Ma901. Subwencja zaliczana jest do dochodów budżetu w momencie wpływu środków na rachunek budżetu. Zatem w ciągu roku wpływy z tytułu subwencji roku winny być księgowane z pominięciem konta 224. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 901 - *Dochody budżetu*, znajdującym się w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz

państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - na stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu, w tym subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133. Z kolei konto 224 służy między innymi do rozrachunków z tytułu dotacji i subwencji z tym, że na wskazanym koncie można ujmować jedynie część oświatową subwencji ogólnej otrzymaną w grudniu za miesiąc styczeń następnego roku, którą następnie - najpóźniej do ostatniego dnia roku - przeksięgowuje się na konto 909 – Rozrachunki międzyokresowe, na którym ujmuje się przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów. W styczniu następnego roku zaliczamy kwotę przedmiotowej subwencji do dochodów budżetu dokonując księgowania 909/901.

6. Dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych gminnych jednostek budżetowych – należne dochody z urzędów skarbowych - ujmowane były na kontach 130 i 221. Zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych (dotacje, subwencje, należne dochody z urzędów skarbowych). Zatem powyższe dochody budżetu nie są dochodami urzędu gminy, stanowią jedynie przychody. Tym samym ujmowanie tych dochodów na koncie 221 jest nieprawidłowe. Na koncie 221 w urzędzie gminy, jako jednostce budżetowej, nie należy dokonywać żadnych przypisów należności z tytułu dochodów ustawowo realizowanych w budżecie gminy, ponieważ prowadzi to do dublowania należności z tego samego tytułu. Wykonując obowiązek zawarty w § 9 wskazanego rozporządzenia należało ograniczyć się jedynie do dokonania w księgach rachunkowych Urzędu zapisu Wn 800 – Fundusz jednostki i Ma 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych, w kwocie będącej sumą dochodów budżetu ujętych w danym kwartale na koncie 901 (dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych gminnych jednostek budżetowych). Saldo konta 720 na koniec roku przenosi się na konto 860 – Wynik finansowy.
7. W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 30 marca 2019 roku stwierdzono dochody wykonane w kwotach ze znakiem minus:
 - w klasyfikacji 75023, § 2980 kwota (-) 17.633,37 zł. Wójt Gminy Szczerców złożył wyjaśnienie, zgodnie z którym - Bank realizując dyspozycję pomyłkowo obciążył niewłaściwy rachunek bankowy, tj. rachunek dochodów zamiast wydatków. Kasjerka nie mając wiedzy na temat pomyłki popełnionej przez Bank dokonała przyjęcia gotówki do kasy, a następnie zrealizowała wypłatę zgodnie z wystawionymi dokumentami. Zaistniała pomyłka została niezwłocznie zgłoszona do Banku. Po przeprowadzonej przez Bank analizie dokonano sprostowania ww. nieprawidłowości. W dniu 8 kwietnia 2019 roku Bank zwrócił na rachunek dochodów mylnie pobraną kwotę 17.487,57 zł, a obciążył prawidłowo rachunek bankowy wydatków, zgodnie z pierwotnie wystawioną dyspozycją. Z powyższego wynikało, że przedmiotowe wydatki pokryte zostały pobranymi przez jednostkę budżetową (Urząd Gminy) dochodami.

Mylnie wpłaconą kwotę 145,80 zł w dniu 28 grudnia 2018 roku, przez mieszkańca gminy na rachunek Urzędu Gminy, zamiast do ZGK Szczerców, zaklasyfikowano w dochodach do rozdziału 75023 § 2980 ze znakiem (-). Do ewidencji mylnych wpływów służy konto 245 – Wpływy do wyjaśnienia. Z uwagi na fakt, iż kwota 145,80 zł nie stanowiła dochodów budżetu Gminy winna zostać zaewidencjonowana drugostronnie na koncie 139 – Inne rachunki bankowe. Jeżeli jednak uznano wskazaną kwotę za dochód roku 2018, to w roku 2019 powinna ona zostać uznana jako wydatek i znaleźć się w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych;

- w klasyfikacji 92109, § 0570 kwota (-) 2.300,00 zł. Wskazana kwota stanowiła zwrot otrzymanych w 2018 roku naliczonych kar za niedotrzymanie terminów realizacji umowy przez firmę TM-BUD, zgodnie z ugodą sądową – protokół z dnia 5 marca 2019 roku. Biorąc pod uwagę fakt, że sprawozdanie Rb - 27S jest sprawozdaniem z wykonania dochodów budżetowych, zrealizowanych w danym roku budżetowym oraz roczny charakter budżetu uznać należy, iż zwrot otrzymanych wpływów z tytułu kar za niedotrzymanie terminów realizacji umowy, stanowił wydatek budżetowy i powinien zostać ujęty w księgach rachunkowych jako koszt roku 2019 - zgodnie z okresem wydania postanowienia o ugodzie oraz wykazany w sprawozdaniu Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych.
- 8. W Gminie Szczerców nie sporządzano zbiorczych sprawozdań jednostki samorządu terytorialnego za okresy, w których przepisy nie wymagają przekazania sprawozdania do regionalnych izb obrachunkowych (za luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik), co naruszało § 4 ust.2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - jednostki samorządu terytorialnego sporządzają zbiorcze sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych, w pełnym zakresie informacji wynikających ze sprawozdań jednostkowych z wykonania planu dochodów budżetowych.
- 9. Stwierdzono nieprawidłowe ujęcie kwot w pozycjach bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za rok 2018. Według zestawienia obrotów i sald za rok 2018 - konto 224 - Rozrachunki z budżetami, wykazywało jedynie saldo: Wn – 190.387,18 zł. Jednak w bilansie w pozycji II.2 *Należności od budżetów*, wykazano kwotę 192.178,40 zł, a w pozycji I.2. *Zobowiązania wobec budżetów*, wskazano wartość 1.776,66 zł (na podstawie obliczeń Skarbnika Gminy). W analogiczny sposób przedstawiono dane wykazane w pozycji *Pozostałe należności* (5.864,41 zł), gdzie ujęto saldo Wn konta 222 – 650,11 zł i salda Wn kont analitycznych 271 - Rozliczenia z jednostkami z tytułu VAT – 5.214,30 zł. Konto 271 w zestawieniu obrotów i sald za rok 2018 wykazywało jedynie saldo Ma 27.382,09 zł. Jednostka sporządzając bilans wyliczyła wartość zobowiązań i należności konta 271, stąd wykazane dane: *Pozostałe należności* - 5.214,30 zł, *Pozostałe zobowiązania* - 32.596,39 zł. Powyższe nieprawidłowości wynikały z błędnie prowadzonej ewidencji księgowej - per salda poszczególnych kont zespołu 2. Konsekwencją ujęcia w bilansie powyższych błędnych wartości był stan aktywów i pasywów w kwocie 9.452.941,32, a winno być 9.445.935,80 (różnica 7.005,52).

10. W bilansie Urzędu Gminy, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 roku, stwierdzono, że w aktywach, w pozycji B.II.2. *Należności od budżetów*, jednostka wykazała kwotę 32.596,75 – saldo konta 225, które stanowiło rozrachunki wewnętrzne z tytułu podatku VAT. Zatem powyższa kwota stanowiła *Pozostałe należności*, a nie *Należności od budżetów*. Ustalono, iż na kwotę w pozycji B.II.4 *Pozostałe należności* - 150.222,92 zł składały się salda kont: 234 – 870,00 zł i 221 – 143.008,54 zł, na których ujęto kwotę 14.063,69 zł należnych udziałów z urzędów skarbowych i Ministerstwa Finansów (per saldo 221/04). Jest to należność, która nie powinna być zaewidencjonowana w księgach Urzędu Gminy. Należało ograniczyć się jedynie do dokonania w księgach rachunkowych Urzędu jednego księgowania zapisem Wn 800 – Fundusz jednostki i Ma 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych, w kwocie będącej sumą dochodów budżetu ujętych w danym kwartale na koncie 901 (dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych gminnych jednostek budżetowych).
11. Wykazano w aktywach bilansu jednostki budżetowej (Urzędu Gminy), w pozycji B.II.1. *Należności z tytułu dostaw towarów i usług*, wartość 0,00 zł, co było nieprawidłowe, ponieważ z analizy sald konta 221 - *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, wynikało że znajdują się na nim należności z tytułu czynszów i energii elektrycznej, które podlegają ustawie o podatku od towarów i usług, zatem winny być ujęte w pozycji B.II.1. *Należności z tytułu dostaw towarów i usług*, a nie w pozycji *Pozostałe należności*. Analogicznie przedstawiono zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług. Jednostka wykazała w tej pozycji jedynie saldo konta 201 - *Rozrachunki z kontrahentami*, a salda kont analitycznych 221 podlegających ww. ustawie ujęto w pozycji *Pozostałe zobowiązania*.
12. Wykazano nieprawidłowe kwoty aktywów i pasywów w bilansie sporządzonym przez jednostkę budżetową. Sposób księgowania dochodów jednostki samorządu terytorialnego (udziału w podatkach i należne dochody z urzędów skarbowych) w rejestrze Urzędu Gminy spowodował zawyżenie należności i wyniku finansowego jednostki, skutkujące zawyżeniem stanu aktywów i pasywów, co naruszało art. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z2019 r., poz. 351 ze zm.), zgodnie z którym - jednostki obowiązane są stosować takie zasady rachunkowości, dzięki którym rzetelnie i jasno przedstawiają sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.
13. Stwierdzono niezgodność sald kont 013, 130, 229 i 800 bilansu zamknięcia roku 2017 z saldami bilansu otwarcia roku 2018, co wynikało z utworzeniem w roku 2018 dodatkowego podziału kont syntetycznych - nowych kont analitycznych. Naruszono tym samym podstawową zasadę rachunkowości- zasadę ciągłości zawartą w art. 5 ustawy o rachunkowości. Zasada ciągłości polega na stosowaniu przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Przepisy ustawy o rachunkowości dopuszczają (w wyjątkowych okolicznościach) złamanie zasady ciągłości pod warunkiem wyjaśnienia tego przyczyn i rozliczenia skutków w dodatkowych informacjach i objaśnieniach. Ewentualne przeszacowanie sald spowodowane zmianą zasad (polityki) rachunkowości następuje w księgach pod datą pierwszego dnia roku obrotowego, a nie „w powietrzu” między dniem zamknięcia i dniem otwarcia ksiąg. Zatem chcąc wprowadzić kolejne konta analityczne do konta syntetycznego (013, 229, 800) należy w pierwszej kolejności wprowadzić bilans otwarcia na podstawie bilansu zamknięcia roku poprzedniego, a dopiero później dokonać przebiegowań kwot na nowo utworzone konta analityczne. Należy również wskazać, iż zgodnie z art. 16 ustawy o rachunkowości - konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Konta analityczne powiązane są z kontem syntetycznym, do którego zostały utworzone na zasadach tzw. zapisu powtarzanego, co oznacza, że zapis na koncie analitycznym jest powtórzeniem zapisu dokonanego na koncie syntetycznym. Konta analityczne w związku z tym funkcjonują na zasadach jednostronnego zapisu.

14. Ustalono, że w sprawozdaniu Rb ST, sporządzonym za 2018 rok, stan środków na rachunku budżetu wykazany w wysokości 9.238.208,42 zł, był niezgodny z saldami Wn konta 133 - Rachunek budżetu, które wykazywało następujące salda na kontach analitycznych:

- 133/01/01 - Rachunek budżetu - podstawowy - środki własne - 9.081.613,73 zł,
- 133/05/02 - Projekt „Mój zawód- moja przyszłość” - 148.559,75 zł,
- 133/05/06 - Centrum Usług Społecznych dla Powiatu Bełchatowskiego - 7.862,00 zł.

Jednostka posiadała jeszcze środki na rachunku bankowym „scentralizowany podatek VAT gmina”- 133/06/01 - 16.690,09 zł, których nie ujęła w sprawozdaniu Rb- ST. Zatem sprawozdanie ST za rok 2018 zostało sporządzone niezgodnie z przepisami, zgodnie bowiem § 22 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

15. W obowiązujących zasadach (polityce) rachunkowości nie wskazano sposobu prowadzenia ewidencji depozytów w postaci niepieniężnej. Ze względu na istotność i wagę gwarancji ubezpieczeniowej jako formy zabezpieczenia, np. zleconych robót budowlanych, wskazane jest, aby jednostka prowadziła pozabilansową ewidencję posiadanych gwarancji ubezpieczeniowych (bankowych).

W zakresie rozrachunków i roszczeń

1. Stwierdzono przypadki nieterminowej zapłaty zobowiązań, co naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - wydatki publiczne powinny być dokonywane w terminach wynikających z wcześniej

zaciągniętych zobowiązań, co ma chronić sektor finansów publicznych przed uszczupleniem środków publicznych przez zapłatę odsetek karnych. Z ustaleń RIO wynikało jednak, że opóźnienie nie spowodowało naliczenia odsetek.

2. W jednostce w sposób nieprawidłowy ewidencjonowano zaokrąglenia VAT za grudzień 2018 roku. Zgodnie z art. 63 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.) - podstawy opodatkowania, kwoty podatków, z wyjątkiem opłat, o których mowa w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrąglą się w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych. Powyższe skutkuje tym, że powstają różnice pomiędzy kwotami podatku VAT wynikającymi z księgowanych faktur, a kwotami z deklaracji VAT 7. Jednostka zaokrąglenia VAT księgowwała w kosztach roku 2018 przy użyciu kont Wn761/Ma201. Powyższa kwota staje się jednak zobowiązaniem w chwili sporządzenia właściwej deklaracji VAT 7. Należało zatem zaewidencjonować powyższą operację z pominięciem konta rozrachunkowego 201 i ująć ją bezpośrednio Wn761/Ma130 w momencie przekazywania środków w styczniu 2019 roku. Jednostka nieprawidłowo ewidencjonowała również prowizje od operacji bankowych, ponieważ na wyciągu bankowym dokonywała zapisu Wn402/Ma201 i Wn201/Ma130 z klasyfikacją budżetową. Poza umową z bankiem na prowadzenie obsługi bankowej nie ma żadnego dokumentu, na podstawie którego można przypisać zobowiązanie, zatem właściwa jest ewidencja z pominięciem kont rozrachunkowych zespołu 2 i zespołu 4 oraz ujmowanie powyższych kosztów bankowych na pozostałych kosztach operacyjnych przy użyciu kont Wn751/Ma130.
3. Na kontrolowanych dokumentach, stanowiących podstawę zapłaty przelewem brakowało adnotacji o terminie zapłaty. Zatem bez jednoczesnego porównywania faktur z wyciągami bankowymi nie można ustalić czy płatności dokonano we wskazanym terminie.
4. Ustalono, że jednostka nie potrącała sobie należnego wynagrodzenia z tytułu odprowadzenia jako płatnik pobranych podatków. Zgodnie z art. 28 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, jednostce jako płatnikowi przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa (w tym przypadku podatek dochodowy od osób fizycznych). Kwota należnego wynagrodzenia winna być potrącana z kwoty podatków pobranych przez płatników czy inkasentów. Wysokość tego wynagrodzenia określana jest przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia. Obowiązującym obecnie jest rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. 2015 poz. 2154). Na podstawie § 1 tego rozporządzenia, płatnikom przysługuje wynagrodzenie wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych przez płatników na rzecz budżetu państwa.
5. Jednostka nieprawidłowo ujmowała rozrachunki z tytułu podatku od towarów i usług, zawyżając zrealizowane dochody budżetowe oraz wykonane wydatki o kwoty VAT. Stosownie do katalogu źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego, określonego w ustawie z dnia 13 listopada 2003 roku

o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1530 ze zm.) - podatek VAT nie stanowi źródła dochodów tych jednostek. Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2174 ze zm.) - podatek VAT jest dochodem budżetu państwa. Zatem w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej i jednostki samorządu terytorialnego, dochody winny być ujmowane w kwotach netto, bez podatku VAT. Wykonane wydatki budżetowe jednostka zawyżała w § 4530 o środki z tytułu VAT przekazywane na rachunek budżetu „gmina VAT scentralizowany”. Rozrachunki z tytułu centralizacji VAT między Urzędem Gminy a Gminą nie stanowią wydatków budżetowych, zatem nie powinny być ujmowane w § 4530. Nadwyżka VAT należnego nad VAT naliczonym w deklaracji VAT 7 za dany miesiąc przekazywana do Urzędu Skarbowego również nie powinna być ujmowana w klasyfikacji budżetowej. W § 4530 należy ujmować wydatki z tytułu zapłaty podatku VAT należnego wynikającego z faktur sprzedażowych, niezapłaconych przez kontrahenta.

W zakresie gospodarki kasowej

1. Stwierdzono nieprawidłową ewidencję poleceń wyjazdu służbowego, które ujmowano w jednej pozycji księgowej jako koszt i wydatek - Wn409/Ma101. Stosowanie takiego uproszczenia jest zasadne, jeżeli rozliczenie dokumentu następuje tego samego dnia, w którym nastąpiło zdarzenie. Naruszano, zatem art. 40 ust.2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, iż w księgach rachunkowych ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków. W kilku przypadkach stwierdzono również naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Jednostka polecenia wyjazdu służbowego rozliczone przez pracowników w listopadzie, zakwalifikowała do grudnia w dacie dokonania wydatku z tytułu rozliczenia. W pierwszej kolejności należy zaewidencjonować koszt - zobowiązanie Wn409/Ma234 z datą rozliczenia się pracownika z wyjazdu służbowego, a następnie w dacie raportu kasowego - wypłaty środków z kasy - wydatek Wn234/Ma101, z odpowiednią klasyfikacją budżetową.
2. Stwierdzono nieprawidłową ewidencję na koncie 101 - Kasa. Zapisy na koncie 101 nie zawierały klasyfikacji budżetowej. Ta przypisywana była na koncie 130 na podstawie bankowego dowodu wpłaty (Wn130/Ma141). Powyższa praktyka naruszała zasady funkcjonowania kont, ponieważ w przypadku dochodów wpłata następuje w momencie wpływu środków do kasy i to wtedy winna być nadana klasyfikacja budżetowa, a nie dopiero w czasie odprowadzenia środków do banku. Powyższe potwierdzają przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, gdzie w załączniku nr 36 wskazano, iż w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą.
3. W kontrolowanych raportach kasowych brakowało dowodów potwierdzających dokonanie wydatku/wpłaty (KW/KP), co naruszało wewnętrzne regulacje.

Jednostka kopiowała dowody źródłowe, następnie kopię ewidencjonowano jako zobowiązanie, a oryginał faktury stanowił dowód wypłaty – KW. Podstawę przypisania należności czy zobowiązań stanowi faktura, a podstawą dokonania wypłaty z gotówki kasy czy wpłaty do kasy są odpowiednio wskazane dowody KW, KP, które sporządza się na podstawie tych faktur/rachunków. Powyższe potwierdza przepis art. 20 ust.2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane "dowodami źródłowymi", m.in. takie jak zewnętrzne obce - otrzymane od kontrahentów.

4. W zakresie dokumentowania operacji kasowych stwierdzono naruszenie instrukcji kasowej obowiązującej w Urzędzie Gminy w Szczercowie. Zgodnie z § 21 instrukcji ustalonej zarządzeniem nr 52/2007 Wójta Gminy Szczerców - jednostka sporządza miesięczne raporty kasowe, które zamykane są ostatniego dnia miesiąca, a następnie podpisywane są przez osobę sporządzającą. Z przedstawionej dokumentacji wynikało jednak, iż jednostka w grudniu 2018 roku sporządziła aż osiem raportów kasowych wydatkowych, na których brakowało podpisu kasjera.

W zakresie dochodów z podatków i opłat lokalnych

1. Plan kont dla organu podatkowego nie uwzględniał w wykazie kont syntetycznych konta 101 – Kasa oraz konta 141 – Środki pieniężne w drodze. Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) - dla prowadzenia ewidencji z tytułu podatków korzysta się w szczególności z bilansowych kont syntetycznych planu kont urzędu, między innymi z konta 101 – Kasa, gdzie ewidencjonuje się wpływy i zwroty z tytułu podatków, dokonywane za pośrednictwem kasy oraz z konta 141 służącego do ewidencji środków pieniężnych znajdujących się między kasą urzędu, a jego rachunkiem bieżącym. Zgodnie z treścią pkt 4 ppkt 1 zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat (załącznik nr 7 do zarządzenia Wójta Gminy Szczerców nr 146/16) - wpłaty podatków i opłat dokonywane są na rachunek bankowy lub w kasie UG. Zatem nie ma możliwości prowadzenia ewidencji podatkowej z wyłączeniem kont 101 i 141.
2. Stwierdzono, że Gmina Szczerców na podstawie umów udostępniła lokale mieszkalne wynajmującym. Powierzchnia przedmiotowych lokali wynosiła 1.057,20 m² i została w deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości wskazana jako powierzchnia budynków objętych zwolnieniem. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2019 r., poz. 1170 ze zm.) - zwalania się od podatku od nieruchomości grunty i budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów. Należy zauważyć, że zgodnie z powyższym przepisem ustawodawca zwolnił z podatku od nieruchomości grunty i budynki lub ich części stanowiące własność gminy, ale jednocześnie wskazał wyjątki od tej zasady, które skutkują obowiązkiem naliczenia i zapłaty podatku od nieruchomości. Zwolnienie nie obowiązuje w przypadku, gdy grunty, budynki lub ich części zostały zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej lub są w posiadaniu

innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz w posiadaniu pozostałych podmiotów (zarówno samoistnym, jak i zależnym, np. umowa najmu, użytkowania). Nieprawidłowe zakwalifikowanie lokali mieszkalnych oddanych w najem jako zwolnionych ustawowo z podatku od nieruchomości spowodowało nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdania Rb-PDP, za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku, a także sprawozdania Rb-27S za okres od początku roku do dnia 30 marca 2019 roku. Nieprawidłowości dotyczą danych dotyczących skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatków obliczonych za okres sprawozdawczy. Powyższe stanowiło naruszenie §3 ust. 1 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ponadto, powierzchni lokali mieszkalnych nie wskazano jako podstawy do opodatkowania w sprawozdaniu podatkowym w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego SP-1 część B (kolumna 3, wiersz 1.9.), sporządzonego w dniu 20 lipca 2018 roku, co naruszało zasady sporządzania sprawozdania wynikające z § 2 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455).

3. Podatnikowi nr ewidencji podatkowej (...) ³ decyzje wymiarowe wydał Wójt Gminy Kleszczów - z uwagi na zaistnienie przesłanek wynikających z art. 132 ustawy Ordynacja podatkowa. Z przedstawionych informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej przez małżonka oraz wydruków informacji o działkach wynikało, iż decyzje na rok 2018 i 2019 zostały wydane przez uprawniony organ z naruszeniem art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, bowiem przedmiotowymi decyzjami organ podatkowy ustalił wymiar podatku dla podatnika i jego współmałżonka od przedmiotów opodatkowania stanowiących współwłasność, jak i odrębny majątek małżonka. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach. Współwłaścicielami (współposiadaczami) są, między innymi małżonkowie w stosunku do nieruchomości stanowiących ich współwłasność łączną (nieruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego małżonków). Tym samym nie są oni łącznie zobowiązani do zapłacenia podatku od nieruchomości stanowiących, zarówno ich współwłasność, jak i odrębną własność każdego z nich. Każdy z małżonków powinien zatem otrzymać odrębnie decyzję podatkową dotyczące nieruchomości wchodzących w skład majątku małżeńskiego. W decyzji powinni być wykazani obydwój małżonkowie jako podatnicy, a podatek w jednej kwocie (bez podziału). Wadliwe jest wydanie

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

jednej decyzji (wspólnej) ustalającej wymiar podatku od nieruchomości będących zarówno współwłasnością małżonków, jak i nieruchomości będących odrębnym majątkiem jednego z małżonków, która ponad to doręczona została tylko jednemu z małżonków.

4. Stwierdzono przypadek podwójnego opodatkowania gruntów o powierzchni 0,017 ha - z tytułu podatku rolnego oraz z tytułu podatku od nieruchomości – grunty pod działalność gospodarczą (wskazane w złożonej informacji). Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1256 ze zm.) - opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. W związku z powyższym - jeżeli podatnik wskazał w złożonej informacji, iż 0,017 ha gruntu związanych jest z działalnością gospodarczą to należało pomniejszyć o tę wielkość podstawę opodatkowania podatkiem rolnym.
5. Stwierdzono przypadek wykazania przez podatnika zawyżonej powierzchni gruntów pozostałych (o 21 m² - skutek finansowy dla roku podatkowego 21 zł). Powyższe świadczyło o braku dokonania przez organ podatkowy czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.
6. Dzierżawca będący osobą prawną, dysponujący nieruchomością (część działki 182 położonej w Lubcu), będącą własnością Gminy Szczerców, na podstawie umowy dzierżawy zawartej dnia 24 maja 2018 roku (okres obowiązywania do dnia 30.09.2019 r.) oraz umowy dzierżawy z dnia 23 lutego 2018 roku (okres obowiązywania 3 miesiące), nie złożył deklaracji na podatek od nieruchomości, do czego był zobowiązany na podstawie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych a organ podatkowy w sytuacji braku przedłożenia deklaracji podatkowej przez podatnika nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, do czego był zobowiązany na podstawie art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Według wyliczenia dokonanego przez pracownika merytorycznego, podatek należny za rok 2018 winien wynosić 6.370,00 zł a za rok 2019 - 5.859,00 zł.
7. Stwierdzono brak opodatkowania użytków rolnych oddanych w dzierżawę osobie fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą na podstawie umów:
 - z dnia 28 września 2017 roku – działka nr 344/14 położona w obrębie Szczercowska Wieś – czas nieoznaczony;
 - z dnia 9 lipca 2018 roku – działki nr 516 i nr 517 położone w obrębie Szczercowska Wieś oraz działka nr 494 położona w obrębie Grudna – okres obowiązywania umowy od dnia 14 czerwca 2018 roku na czas nieokreślony;
 - z dnia 13 marca 2018 roku – działki nr 516 i nr 517 położone w obrębie Szczercowska Wieś oraz działka nr 494 położona w obrębie Grudna – okres obowiązywania umowy od dnia 16 marca 2018 roku do dnia 13 czerwca 2018 roku. Przedmiotowe grunty będące w posiadaniu podatnika stanowiły w części użytki rolne a umowa dotyczyła dzierżawy gruntów w celu umieszczenia urządzeń infrastruktury technicznej.

8. Stwierdzono naruszenie art. 18 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym - do kompetencji rady gminy należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach oraz podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy przekraczających zakres zwykłego zarządu. Rada Gminy Szczerców uchwałą nr XVII/123/04 wprowadziła możliwość dokonywania rezerwacji stanowisk handlowych i określiła zasady uiszczania opłaty za taką rezerwację. Opłata z tytułu rezerwacji stanowisk handlowych na targowisku nie mieści się w katalogu, o których może stanowić rada gminy, ma charakter porządkowy i związana jest z gospodarowaniem majątkiem. Zgodnie z art. 30 ust. 1 i 2 pkt 2, 3 ustawy o samorządzie gminnym - do wójta należy określanie sposobu wykonywania uchwał i gospodarowanie mieniem komunalnym. Zatem określając zasady rezerwacji miejsc handlowych na targowisku uchwałą Rady Gminy Szczerców naruszono powyższe regulacje. Rada gminy nie może decydować o zakresie obowiązków wójta bądź upoważnionej przez niego osoby, związanych z bieżącym zarządem mieniem gminnym, ponieważ nie jest do tego ustawowo upoważniona.

Podstawą poboru opłaty rezerwacyjnej winna być umowa cywilnoprawna zawierana z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą, zainteresowanymi zarezerwowaniem konkretnego miejsca targowego. Na podstawie umowy jednostka powinna wystawiać rezerwującą fakturę VAT. Stosownie bowiem do art. 5 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, opodatkowaniu VAT podlegają m.in. odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Jednocześnie, w myśl art. 7 ust. 1 ww. ustawy, przez dostawę towarów rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. Z kolei zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy - przez świadczenie usług rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej, lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu. Zatem świadczona przez Gminę usługa rezerwacji miejsc targowych stanowi niewątpliwie czynność opodatkowaną podatkiem VAT, spełnia bowiem definicję usług w rozumieniu art. 8 ustawy. W regulaminie stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr XVII/123/04 Rady Gminy Szczerców z dnia 26 marca 2004 roku błędnie wskazano opłatę rezerwacyjną jako opłatę publicznoprawną.

W zakresie wykonania dochodów z majątku

1. Stwierdzono przypadki braku zamieszczenia w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu w siedzibie Urzędu wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie, co stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.), zgodnie z którym - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Informacje o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującej co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.

2. W przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości jednostka określiła wysokość wadium jako % ceny wywoławczej netto, co naruszało § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity z 2014 r., poz. 1490), który wskazuje, iż właściwy organ ustala wysokość wadium, które nie może być niższe niż 5% ceny wywoławczej i wyższe niż 20% tej ceny. Stosownie do zapisów art. 3 ust.1 pkt 1 i ust.2 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r., poz.915 ze zm.) - cena to kwota wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, a w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym.
3. Stwierdzono, że informacja o wyniku przetargu na zbycie nieruchomości nie została upubliczniona w sposób wskazany w § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Stosownie do ww. unormowania - informacja o wyniku przetargu podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w siedzibie właściwego urzędu, na okres 7 dni (w dokumentach brakuje potwierdzenia realizacji powyższego obowiązku).
4. Ustalono, że Gmina Szczerców nie dochowała terminów wynikających z umowy podpisanej w dniu 11 lutego 2016 roku, w której jako właściciel nieruchomości wyraziła zgodę na ustanowienie służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa PGE Dystrybucja SA Łódź Teren. Akt notarialny winien być podpisany w ciągu 6 miesięcy od daty zakończenia inwestycji - 30 sierpnia 2016 roku, sporządzono go jednak dopiero 13 listopada 2018 roku. W związku z czym operat szacunkowy, a następnie akt notarialny sporządzono dopiero w roku 2018. Żadna ze stron nie zastosowała się do zapisów zawartej umowy.
5. Ustalono, że jednostka nieterminowo prowadziła windykację należności, zwlekając z wzywaniem dłużników do zapłaty zaległości. Jedynie w jednym przypadku skierowano sprawę do Sądu Rejonowego w Bełchatowie. Zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1145) - termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe wynosi trzy lata. Analizując zaległości ustalono, że przedawnieniu uległy: czynsz za styczeń 2012 roku - 70,00 zł (faktura nr 25/2012 z dnia 5 stycznia 2012 roku; czynsz za luty 2012 roku - 70,00 zł (faktura nr 65/2012 z dnia 3 maja 2012 roku; czynsz za marzec 2012 roku - 70,00 zł (faktura nr 118/2012 z dnia 5 maja 2012 roku). Łączna kwota przedawnionych należności z tytułu czynszu to 210,00 zł.
6. Stwierdzono, że jednostka nie ewidencjonowała odsetek od zaległości. Z ewidencji księgowej wynikało, że jedyne należności z tytułu odsetek to te, które już wpłynęły, nie wykazywano tym samym sald z tego tytułu. Zgodnie z art. 481 ustawy Kodeks cywilny - jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosowanie natomiast do § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu

państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - odsetki od należności i zobowiązań ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

7. Stwierdzono przypadek zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego na czas określony – 1 rok, co było niezgodne z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1182 ze zm.), z treści którego wynika, że umowa o odpłatne używanie lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy lub innych jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem lokalu socjalnego lub lokalu związanego ze stosunkiem pracy, może być zawarta wyłącznie na czas nieoznaczony, chyba że zawarcia umowy na czas oznaczony żąda lokator. Z treści ust. 3 wskazanego art. 5 ustawy wynika, że właściciel nie może uzależnić zawarcia umowy od złożenia przez lokatora żądania, o którym mowa wyżej. Ponadto powyższe wynika również z treści art. 20 ust. 2 wskazanej ustawy, gdzie wskazano, że lokale stanowiące mieszkaniowy zasób gminy, z wyjątkiem lokali socjalnych i lokali, o których mowa w ust. 3, mogą być wynajmowane tylko na czas nieoznaczony.
8. Jednostka nie przestrzegała własnych regulacji dotyczących zmiany formy zapłaty należności ze świadczenia pieniężnego na świadczenie rzeczowe. Świadczenie rzeczowe wprowadzono zarządzeniem Nr 33/12 Wójta Gminy Szczerców z dnia 26 kwietnia 2012 roku w sprawie umożliwienia spłaty zadłużenia za lokale komunalne osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej w formie odpracowania należności na rzecz Gminy Szczerców. Stwierdzono brak wniosków dłużników, błędny okres rozliczeniowy pracy dłużnika, brak wypowiedzenia umowy w sytuacji odstąpienia od wykonywania świadczeń rzeczowych.
9. Stwierdzono, że najemca nie regulował czynszu zgodnie z terminami płatności wskazanymi na fakturach. W dniu 29 czerwca 2018 roku zawarto z dłużnikiem porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia w 12 ratach, zgodnie z uchwałą Nr XXII/200/12 Rady Gminy Szczerców z dnia 29 listopada 2012 roku. Porozumienie zawierało harmonogram spłat zadłużenia niezgodny z postanowieniami § 5 ust. 4 ww. uchwały Rady Gminy Szczerców.
10. Rada Gminy Szczerców nie podjęła uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej. Zgodnie z art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami - stawki opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. Rada Gminy Szczerców nie wywiązała się z ustawowego obowiązku i nie określiła stawek opłaty adiacenckiej. Nieustalenie stawek jest naruszeniem wskazanych przepisów, a ustalenie stawki „0” jest próbą ominięcia wskazanych wyżej unormowań, co potwierdza wyrok NSA I SA 2293/03 z dnia 14 stycznia 2003 roku. Ustawodawca w przypadku opłaty adiacenckiej wyznaczył jedynie górne granice stawek przedmiotowej opłaty, zatem rada gminy może swobodnie kształtować jej wielkość w ramach ustawowych granic.

W zakresie dotacji dla przedszkoli niepublicznych

W przedmiotowym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w celu dokonania wyliczenia zaktualizowanej kwoty dotacji (druga aktualizacja) dla przedszkola niepublicznego do wydatków bieżących zaplanowanych w przedszkolu samorządowym doliczono wydatki rozdziału 80195 – referat oświaty (proporcjonalnie ustalono udział wydatków przedszkola w wydatkach referatu). Nie ujęto kwoty tych wydatków dokonując aktualizacji kwoty PKD na dzień 1 kwietnia 2018 roku,
- obliczając podstawową kwotę dotacji w celu ustalenia kwoty dotacji dla przedszkola niepublicznego uwzględniano również dane dotyczące prowadzonych przez Gminę Punktów Przedszkolnych w Chabelicach i Osinach,
- w kwietniu dokonano wyrównania dotacji dla Niepublicznego Przedszkola w Szczercowie za miesiące styczeń, luty, marzec. Przepisy ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203 ze zm.) nie dają jednak podstawy do wypłaty wyrównań za miniony okres, a mechanizm waloryzacyjny ujęty jest w art. 43 ust.4 i 5 ww. ustawy,
- aktualizacji kwoty dotacji na podstawie art. 43 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dokonano w grudniu 2018 roku i w konsekwencji dokonano potrącenia kwoty 11.668,59 zł z ustalonej na grudzień kwoty dotacji wg nowej stawki – 21.061,25 zł i wypłacono kwotę 9.392,66 zł. Kwota 11.668,59 zł stanowiła różnicę między wartością dotacji przekazanej od stycznia do listopada 2018 roku (włącznie) a kwotą rocznej dotacji wyliczonej z uwzględnieniem nowej stawki (186.055,74 zł – 174.387,15 zł = 11.668,59 zł). Powyższy sposób aktualizacji kwoty dotacji dla przedszkola niepublicznego stanowił naruszenie art. 44 ust.1 pkt 2 w zw. z art. 43 ust.4 i 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, co zostało szczegółowo opisane w protokole kontroli.

W zakresie dotacji dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych

1. Rada Gminy Szczerców nie określiła szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, do czego była zobowiązana zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 688 ze zm.). Rada Gminy wprowadzała jedynie w każdym roku w uchwale w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego zapis o przebiegu konsultacji, gdzie wskazywano, że uwagi i wnioski dotyczące programu można składać nie później niż 7 dni po umieszczeniu projektu tego programu. Powyższy zapis jest bezprzedmiotowy, ponieważ uchwalenie programu współpracy odbywa się już po konsultacjach. Co więcej, art. 5 ww. ustawy dotyczy konsultacji projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych

organizacji, a nie tylko programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

2. Stwierdzono, że ogłoszenie o otwartym konkursie ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w 2018 roku z zakresu upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki i harcerstwa, nie spełniało wymogu określonego w art. 13 ust. 2 pkt 6 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, dotyczącego wskazania terminu dokonania wyboru oferty. Zgodnie z powyższym przepisem - ogłoszenie wskazuje rodzaj zadania, wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania, zasady przyznawania dotacji, termin i warunki realizacji zadania, termin i miejsce składania ofert, tryb i kryteria stosowane przy wyborze ofert oraz termin dokonania wyboru ofert. Zawiera także dane odnoszące się do zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadań publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy. Jednostka w ogłoszeniu zamieściła zapis, iż „decyzję o udzieleniu dotacji i jej wysokości podejmuje Wójt Gminy Szczerców po zapoznaniu się z protokołem Komisji Konkursowej w terminie 14 dni od zakończenia otwartego konkursu ofert”. Powyższy zapis nie określa terminu wyboru ofert, ponieważ termin zakończenia otwartego konkursu ofert nie został w ogłoszeniu wskazany.
3. Ustalono, że dotowany z budżetu klub sportowy - GLKS Szczerców nie dochował warunków umowy dotacji. Zgodnie z § 5 umowy - beneficjent mógł dokonywać przesunięć pomiędzy różnymi wydatkami do 10% wartości kosztorysowej. Klub dokonał przesunięcia o 15% wartości kosztorysowej. Ze sprawozdania końcowego wynikało, że wydatki finansowane z dotacji na sprzęt sportowy – okładziny, zgodnie z umową winny wynieść 1.800,00 zł, w zestawieniu jednak faktyczny koszt sprzętu wyniósł 2.070,00 zł. Biorąc pod uwagę możliwość zwiększenia tego wydatku o 10%, to maksymalny koszt winien wynieść 1.980,00 zł. Zatem podmiot naruszył zapisy § 5 ust. 1 umowy przekraczając powyższą wartość o 90,00 zł. Zgodnie z umową naruszenie powyższego postanowienia uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości. W § 10 umowy wskazano, że kwota dotacji pobrana w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

W zakresie wydatków osobowych

1. Ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy nie zostały wypłacone w ostatnim dniu trwania stosunku pracy. Z regulacji ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1040 ze zm.) dotyczących urlopów wypoczynkowych nie wynika wprost termin, w jakim należy dokonać wypłaty ekwiwalentu za urlop. Jednak można z nich wywnioskować, że prawo takie nabywa pracownik w momencie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy. Wskazuje to, zatem na ostatni dzień zatrudnienia i w tym dniu, co do zasady ekwiwalent powinien być wypłacony. Dopiero bowiem w ostatnim dniu zatrudnienia prawo pracownika do niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego przekształca się w prawo do ekwiwalentu pieniężnego

za ten urlop – z uwagi na to, że rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę uniemożliwia wykorzystanie urlopu wypoczynkowego w naturze.

2. Stwierdzono nieprawidłowe rozliczenie polecenia wyjazdu służbowego pracownika. Zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167) - za każdą rozpoczętą dobę pobytu w podróży krajowej pracownikowi przysługuje ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej w wysokości 20% diety. Jednak jeżeli na wniosek pracownika pracodawca wyrazi zgodę na pokrycie udokumentowanych kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej, ryczałt nie przysługuje. Naruszono powyższe zapisy rozporządzenia, ponieważ pracownikowi zwrócono koszty biletów komunikacją miejską – 5,60 zł oraz wypłacono ryczałt w kwocie 12,00 zł.
3. W zrealizowanych wydatkach Urzędu Gminy w Szczercowie z tytułu podróży służbowych znajdowały się też takie, które dotyczyły poleceń wyjazdu służbowego, których zlecającym był Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Szczercowie, w wysokości kolejno 71,88 zł i 117,01 zł. Wskazane polecenia wyjazdu służbowego powinny zostać rozliczone w innej jednostce budżetowej, a nie w Urzędzie Gminy w Szczercowie. Wskazane operacje gospodarcze należało ująć w księgach rachunkowych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Szczercowie.

W zakresie wydatków inwestycyjnych na zadanie „Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Szczerców – II edycja” w ramach realizacji „Programu wsparcia budowy podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego na terenie Gminy Szczerców w latach 2018-2019”

1. W zakresie Regulaminu udzielania dofinansowania do kosztów inwestycji z zakresu budowy podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego w latach 2018-2019, przyjętego dnia 25 września 2018 roku przez Radę Gminy Szczerców uchwałą nr XLVII/502/18 stwierdzono, że:
 - naruszono art. 403 ust.5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.) w zw. z art. 251 i art. 252 ustawy o finansach publicznych, poprzez zawarcie w § 4 pkt 2 Regulaminu regulacji dotyczących zasad zwrotu dotacji celowej. Zgodnie z art. 403 ust.5 ustawy Prawo ochrony środowiska – zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały. Zasady zwrotu dotacji nie mieszczą się w pojęciach: "zasady udzielania" oraz "sposób rozliczania" dotacji celowej, wskazanych w ww. przepisie. Rada gminy nie jest upoważniona do regulowania tego, co już zostało uregulowane w trybie ustawy, ani też do wykraczania poza zakres upoważnienia ustawowego. Zasady i terminy zwrotu dotacji udzielanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego zostały ściśle określone w przepisach ustawy o finansach publicznych i brak jest uzasadnienia do ich odrębnego regulowania w aktach prawa miejscowego;

- w § 1 pkt 7 ww. Regulaminu Rada wskazała, że „Dofinansowanie przeznaczone jest na częściową refundację kosztów zadania inwestycyjnego z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej polegającego na wykonywaniu podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego”. Sformułowanie takie jest nieprecyzyjne, nie może być jednak odczytywane jako możliwość refundowania kosztów poniesionych przed dniem wejścia w życie aktu prawa miejscowego, czy nawet przed zawarciem umowy dotacji. Rozważany sposób wykorzystania dotacji nie mieści się również w ustawowej definicji dotacji ustalonej w art. 126 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że - dotacje to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.
2. W zakresie zarządzenia Wójta Gminy nr 8/2019 z dnia 24 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia wzoru umowy ustalającej wzajemne zobowiązania pomiędzy Beneficjentem końcowym a Gminą Szczerców, obowiązującej przy Programie wsparcia budowy podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacji na terenie Gminy Szczerców w latach 2018-2019, stwierdzono, że:
- przedmiotowe zarządzenie Wójt Gminy podjął wskazując w podstawie § 1 ust. 6 Regulaminu udzielania dofinansowania do kosztów inwestycji z zakresu budowy podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego w roku 2018-2019, który brzmiał: „Dofinansowaniem mogą zostać objęte zadania, dla których została podpisana umowa ustalająca wzajemne zobowiązania organizacyjne i finansowe, związane z realizacją przedsięwzięcia polegającego na wykonaniu podłączeń budynków do istniejącego zbiorczego systemu kanalizacyjnego z udziałem dofinansowania z programu priorytetowego WFOŚiGW w Łodzi pn.: „Wykonania podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego – II edycja”;
 - wzór umowy zawierał niespójne z Regulaminem zasady co do podstawy określenia wartości budowy przyłącza kanalizacyjnego i kwoty wkładu własnego. Z treści § 2 pkt 4 Regulaminu wynikało, iż Rada Gminy zobowiązała beneficjenta końcowego do wpłacenia wkładu własnego w ciągu 14 dni od daty podpisania umowy, który zostanie wstępnie określony na podstawie kosztorysu ofertowego. Z treści natomiast wzoru umowy (§ 2 pkt 2, 3 i 4) wynikało, że „Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1 stanowi: 1) dotację celową z WFOŚiGW do 50% kosztów całkowitych realizowanego zadania lecz nie więcej niż kwota kosztów kwalifikowanych oraz nie więcej niż 3.000,00 zł brutto, co stanowi....., 2) dofinansowanie z budżetu Gminy Szczerców do 40% kosztów całkowitych realizowanego zadania oraz nie więcej niż 1.500,00 zł brutto, co stanowi..... 3. Kwota budowy przyłącza kanalizacyjnego wg cen przetargowych wynosi....zł. 4. Wyliczona różnica w kwocie zł zgodnie z zasadami opisanymi w ust. 1 oraz regulaminem, o którym mowa w § 1 ust. 2 umowy, stanowi wkład własny Beneficjenta końcowego. Beneficjent końcowy przekaże na rachunek bankowy Gminy Szczerców...”.

Z treści Regulaminu wynikało, że wkład własny Beneficjenta końcowego zostanie określony w oparciu o kosztorys ofertowy. Tym samym Rada Gminy wskazała, że wykonawca inwestycji będzie zobowiązany do sporządzenia kosztorysu ofertowego, co przy realizacji inwestycji polegającej na przyłączeniu

nieruchomości do sieci kanalizacyjnej w różnych warunkach gruntowych i technicznych było ekonomicznie i społecznie uzasadnione. Natomiast wzór umowy zawierał odwołanie do cen przetargowych, co stanowiło naruszenie przez Wójta Gminy zasad ustalonych przez organ stanowiący. Wójt Gminy dopuścił, bowiem możliwość ustalenia wartości wkładu własnego beneficjenta końcowego w oparciu o cenę oferty, bez konieczności sporządzenia kosztorysu ofertowego. W konsekwencji ogłoszono w dniu 18 grudnia 2018 roku przetarg nieograniczony na „Budowę przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Szczerców – II edycja”, w podziale na 3 części, w którym to postępowaniu zamawiający nie wymagał kosztorysu ofertowego a wynagrodzenie ustalano na zasadzie wynagrodzenia ryczałtowego. Wykonawcy zobligowani zostali do przedłożenia wraz z ofertą załącznika do formularza ofertowego, w którym wyspecyfikowano podłączenia kanalizacyjne będące przedmiotem zamówienia według adresów nieruchomości i podano kwotę wykonania (bez jej skosztorysowania). Wójt Gminy złożył wyjaśnienie w sprawie procedury przetargowej na przedmiotowe przedsięwzięcie, z treści którego wynikało, że „...przyjęte rozliczenie z Wykonawcą na podstawie umowy ryczałtowej a biorąc pod uwagę zawartą umowę na dotację zadania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi było rozwiązaniem właściwym oraz zgodnym z prawem dla tego typu inwestycji”.

3. W zakresie procedury udzielenia dotacji dla beneficjentów końcowych z miejscowości Brzezie stwierdzono, że:

- kosztorys inwestorski różnił się od kosztorysu ślepego (przedmiar) zamieszczonego na stronie BIP Gminy Szczerców w zakresie pozycji Lp.30. Kosztorys inwestorski we wskazanej pozycji dotyczył opisu robót budowlanych dla działki Brzezie 21a, nr działki 457/2, natomiast przedmiar przy analogicznym opisie robót wskazywał w pozycji Lp. 30 – Brzezie 21d, nr działki 458. W przedmiotowej sprawie Wójt Gminy Szczerców złożył wyjaśnienie stwierdzając, że powyższe stanowiło omyłkę pisarską a dokumentacja projektowa oraz kosztorys ofertowy, który wykonawcy biorący udział w przetargu mieli dołączyć do oferty, dotyczył prawidłowej posesji.

Należy jednak zauważyć, że kosztorys inwestorski oraz przedmiar robót budowlanych są odrębnymi dokumentami. Pierwszy z nich stanowi podstawę określenia wartości zamówienia publicznego na roboty budowlane, drugi jest składnikiem dokumentacji projektowej, której celem jest opisanie przedmiotu zamówienia. Kosztorys inwestorski przeznaczony jest jedynie dla inwestora, a przedmiar robót budowlanych przede wszystkim dla wykonawcy robót. Wskazane dokumenty nie powinny się różnić;

- wydatki z tytułu realizacji zadania „Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Szczerców - II edycja”, planowano i realizowano nadając im klasyfikację działła 010, rozdział 01010, § 6230. Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.) - w § 6230 ujmuje się wydatki z tytułu dotacji celowej z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

Definicja dotacji zawarta jest w art. 126 ustawy o finansach publicznych, stosownie do której - dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie ustawy o finansach publicznych, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Analiza przepływów pieniężnych związanych z otrzymaniem i wydatkowaniem dotacji uzasadnia wnioski, że ww. klasyfikacja wydatków – jako dotacji – była nieprawidłowa. Gmina w powyższym zakresie udzieliła bowiem zamówienia publicznego, a środki finansowe zostały przekazane wykonawcy tytułem wynagrodzenia za zrealizowane roboty budowlane. Wydatki z tytułu realizacji zadania powinny zatem zostać zaklasyfikowane do § 6050 - wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych, bowiem niewątpliwie budowa przyłączy jest wydatkiem inwestycyjnym, w tym przypadku z zakresu ochrony środowiska. Jednak należy zauważyć, że przyłącza do budynków to element sieci służący do przyłączenia instalacji odbiorczej. Nie spełniają one zatem wymogów, na podstawie których można byłoby je zaliczyć do środków trwałych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Przyłącze kanalizacyjne nie są kompletnym urządzeniem, aby spełniało swoje zadanie należy podłączyć je do sieci kanalizacyjnej. Z tego też względu ewidencja księgową kosztów realizacji przyłączy winna przebiegać następująco: Wn761/Ma201 – księgowanie faktur, Wn201/Ma130 – zapłata zobowiązań wynikających z faktur.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 328 ze zm.), realizację budowy przyłącza do sieci zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie do sieci, przy czym zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 ze zm.) - właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Zadanie realizowane przez Gminę w ramach ww. Programu nie należy zatem – w świetle ww. przepisów - do zadań własnych Gminy. Stosownie do przepisu art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym - do zadań własnych gminy należą zadania w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz. Gmina w ramach zadań własnych zobowiązana jest do zapewnienia budowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych (w rozumieniu przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków), nie jest natomiast zobowiązana do realizacji *budowy przyłączy* do sieci, gdyż powyższe zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci.

Budowa przyłączy kanalizacyjnych przez osoby do tego zobowiązane może być przedmiotem dofinansowania z budżetu gminy, stosownie do art. 403 ust.4 ustawy Prawo ochrony środowiska, który to przepis wskazuje, że finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w art. 403 ust.1 i 2,

może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (w trybie i na zasadach ustalonych w uchwale organu stanowiącego – art. 403 ust.5 ustawy).

Niewątpliwie budowa przyłączy kanalizacyjnych wpływa na poprawę stanu środowiska i gospodarki wodnej, zatem należy uznać, iż mieści się w zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej wymienionym w art. 400a ustawy Prawo ochrony środowiska.

W analizowanym stanie faktycznym Gmina Szczerców podjęła się realizacji budowy podłączeń budynków do sieci kanalizacyjnej. Zadanie to współfinansowane było dotacją celową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z programu priorytetowego mającego na celu poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Województwa łódzkiego, poprzez dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu wypełnienie wymogów Dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Mieszkańcom ubiegającym się o pomoc finansową nie udzielano dotacji w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych (nie przekazywano środków finansowych na określony umownie cel z obowiązkiem rozliczenia). Zawierane były natomiast z nimi umowy dotyczące wzajemnych praw i obowiązków związanych z udzielaną pomocą. Gmina finansowała koszty dokumentacji projektowej, nadzoru inwestorskiego oraz realizowała na podstawie zawartych umów usługi polegające na wybudowaniu przyłączy kanalizacyjnych. Na podstawie umów mieszkańcy wpłacali określoną kwotę tytułem wkładu własnego. Wpłaty miały charakter obowiązkowy i warunkowały wykonanie przyłącza. Niedokonanie wpłaty w określonym terminie powodować mogło rozwiązanie umowy i wyeliminowanie z udziału w Programie. Umowy miały charakter zobowiązaniowy, przy czym związek pomiędzy otrzymaną płatnością a świadczeniem Gminy na rzecz dokonującego płatności miał charakter bezpośredni i płatność następowała w zamian za to świadczenie.

Z powyższej analizy wynika, iż wpływ z tytułu dotacji z Funduszu powinien być zaewidencjonowany w dochodach w paragrafie dotacyjnym a wpłaty mieszkańców w § 0830 – wpływy z usług (tak też została zakwalifikowana wpłata w jednostce).

W konsekwencji powyższych ustaleń należy wskazać, że mieszkańcy, czyli osoby prawnie zobowiązane do budowy przyłączy kanalizacyjnych pozbawieni zostali wpływu na koszty tej budowy (mimo że w części koszty te ich obciążały – wkład własny), a nawet rzetelnej wiedzy o rzeczywistych kosztach budowy poszczególnych przyłączy – wobec przyjęcia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego formuły wynagrodzenia ryczałtowego oraz braku kosztorysu ofertowego, prezentującego w celach informacyjnych koszty budowy urządzeń;

- w odniesieniu do budżetu Gminy na 2019 rok stwierdzono, że do dnia 30 czerwca 2019 roku nie ujęto w planie budżetu dochodów z tytułu dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wpłaty mieszkańców z tytułu wkładu własnego na dzień 30 czerwca 2019 roku zaplanowano w rozdziale 01010 § 0830, na kwotę 197.254,87 zł (wykonanie w kwocie 260.386,71 zł). Gmina Szczerców zawarła umowę o dofinansowanie ze środków Funduszu w dniu 20 grudnia 2018 roku. Wydatki zostały ujęte

w budżecie roku 2018 i 2019. Limit zobowiązań określono dla przedmiotowego przedsięwzięcia na rok 2018 i 2019.

Dochody ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych stanowią - zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych - prognozy ich wielkości. Jednak nie oznaczają dowolności w ich planowaniu. Dochody z poszczególnych źródeł powinny być planowane realnie, odnosić się do możliwości gminy oraz być oparte na uzasadnionych przesłankach i obliczeniach. Oznacza to, że prognostyczny charakter ujętych w budżecie dochodów nie zwalnia organów gminy od obowiązku rzetelnego ich planowania. Uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych (art. 212 ustawy o finansach publicznych). Ustalając plan wydatków dla przedsięwzięcia polegającego na budowie przyłączy nie wskazano tym samym w sposób prawidłowy źródła jego finansowania.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. W zakresie metod, terminów i częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji stwierdzono, że obowiązująca w jednostce Instrukcja z dnia 15 lipca 1999 roku wymaga zmian, ponieważ zawiera zapisy niezgodne z art. 26 ustawy o rachunkowości. Wprowadzono bowiem zapis, iż zobowiązania inwentaryzuje się w drodze potwierdzenia salda, a środki na rachunkach bankowych w drodze spisu z natury. Jednostka posiada potwierdzenia sald zobowiązań, jednak sporządza je druga strona - podmiot dla którego Urząd Gminy w Szczercowie jest dłużnikiem.
2. W zakresie prawidłowości przeprowadzenia inwentaryzacji stwierdzono, że saldo konta 221 w całości zinwentaryzowano poprzez porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami (tzw. weryfikacja), saldo to zawierało jednak należności od podmiotów prowadzących księgi rachunkowe, które winny być zinwentaryzowane potwierdzeniem salda. Naruszono tym samym art. 26 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - należności od osób prowadzących księgi rachunkowe inwentaryzuje się w drodze uzyskania potwierdzenia salda.
3. Stwierdzono również, że spis z natury odbywa się w jednostce przy użyciu specjalnego oprogramowania (kody kreskowe), za pomocą którego drukowane są następnie gotowe arkusze spisu z natury. Jednak z Instrukcji wynika, iż arkusze spisu z natury sporządzane są ręcznie przy użyciu kalki w 2 egzemplarzach. Dalej, zgodnie z § 8 pkt 21 Instrukcji - Komisja Inwentaryzacyjna sporządza sprawozdanie ze swojej działalności, którego wzór stanowił załącznik nr 7 do instrukcji. Jednostka nie posiadała jednak załączników do obowiązującej instrukcji, zatem nie można stwierdzić zgodności sprawozdania z wprowadzonym w 1999 roku wzorem. Dodatkowo sprawozdanie nie zostało podpisane przez kierownika jednostki - Wójta Gminy Szczerców.

W zakresie rozliczenie dochodów wykonanych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wydatkami wykonanymi na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Stwierdzono, że Gmina Szczerców zaplanowała deficyt w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 6r ust. 1 i 1aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 wskazanego artykułu wyszczególniono koszty które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogłyby również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. Ponadto, w art. 6k ust.2 ustawy ustawodawca wskazał, że rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę m.in. koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art.6r ust.2-2b i 2d ustawy.

Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności. Należy zatem podejmować czynności w celu osiągnięcia wskazanego zbilansowania.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy Szczerców w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Podjąć czynności w celu powołania Zastępcy Wójta, stosownie do wymogu określonego w art. 26a ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
2. Dostosować wewnętrzne unormowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu do obowiązujących przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu.
3. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jak również postanowień zakładowego planu kont jednostki, w zakresie ewidencji szczegółowej do kont zespołu 2 - Rozrachunki i roszczenia.

4. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie poprawnego stosowania zapisów technicznych dla zachowania czystości obrotów konta 130.
5. Zapewnić ujmowanie wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność wydatków, w tym ich zaangażowanie, zgodnie z art. 40 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
6. Przestrzegać zasad funkcjonowania kont, w szczególności konta 221, określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Dochody z tytułu subwencji w trakcie roku budżetowego księgować w momencie ich wpływu na rachunek bankowy budżetu przy użyciu konta 901 - Dochody budżetu, z pominięciem konta 224 - Rozrachunki budżetu, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
8. Zapewnić ewidencję dochodów zrealizowanych przez organ (budżet) w ewidencji Urzędu Gminy jako przychodów Urzędu, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
9. Dokonywać bieżącego uzgadniania sald rachunków bankowych.
10. Dokonywać zwrotów wcześniej pobranych dochodów, dekretując je i klasyfikując zgodnie z właściwym okresem sprawozdawczym.
11. Sprawozdania budżetowe sporządzać zgodnie z Instrukcją stanowiącą załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Zapewnić sporządzanie sprawozdań zbiorczych Rb-27S, o których mowa w § 6 ust.1 pkt 3 ww. rozporządzenia i § 4 ust.2 ww. Instrukcji.
12. Zapewnić wykazywanie danych wynikających z sald kont księgowych we właściwych pozycjach zarówno w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, jak i w bilansie jednostki budżetowej (Urzędu Gminy).
13. Przestrzegać art. 5 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości i przyjęte zasady (politykę) rachunkowości stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane

w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

14. Ustalić zasady ewidencji pozabilansowej depozytów w postaci niepieniężnej i zgodnie z nimi prowadzić wskazaną ewidencję.
15. Przestrzegać terminów płatności zobowiązań, stosownie do wymogu określonego w art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
16. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie prowadzenia prawidłowej ewidencji na kontach rozrachunkowych zespołu 2 oraz kosztowych zespołu 4 i 7, w sposób zapewniający ustalenie stanu poszczególnych rozliczeń.
17. Dokonywać stosowanej adnotacji na dokumentach o sposobie i terminie zapłaty faktur/rachunków, która umożliwi weryfikację poprawności zrealizowanych płatności zobowiązań.
18. Przestrzegać art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - jednostce jako płatnikowi przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa (w tym przypadku podatek dochodowy od osób fizycznych) w kwotach wskazanych w odrębnym rozporządzeniu.
19. Zapewnić prawidłową ewidencję rozrachunków z tytułu podatku od towarów i usług, która umożliwi przejrzystą weryfikację obrotów na właściwych kontach księgowych i klasyfikacji budżetowej, w szczególności dochody ujmować w kwotach netto, stosownie bowiem do art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług - podatek VAT jest dochodem budżetu państwa a nie jednostki samorządu terytorialnego. Paragraf 4530 stosować wyłącznie w zakresie zapłaty podatku VAT należnego wynikającego z faktur, które nie zostały zapłacone przez kontrahenta.
20. Zapewnić ewidencję operacji gospodarczych w prawidłowych okresach sprawozdawczych, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
21. Zapewnić prawidłową ewidencję operacji gospodarczych na kontach zespołu 1. Dochody wykonane wykazywać na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
22. Przestrzegać wewnętrznych regulacji dotyczących dokumentowania operacji kasowych.
23. Ustalić w planie kont dla organu podatkowego zasady ewidencji dla kont 101 i 141, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

24. Dokonać korekty złożonej przez Gminę deklaracji na podatek od nieruchomości w zakresie lokali mieszkalnych oddanych najemcom na podstawie umów, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
25. Zaniechać opodatkowania tych samych gruntów jednocześnie podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości.
26. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.
27. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania (albo braku opodatkowania) w odniesieniu do podmiotów wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
28. Opłatę rezerwacyjną pobierać jako należność o charakterze cywilnoprawnym związaną ze świadczeniem usługi objętej zakresem przedmiotowym ustawy o podatku od towarów i usług.
29. Zapewnić udostępnianie do publicznej wiadomości informacji o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Gminy wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie, zgodnie z wymogami określonymi w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
30. W cenie wywoławczej nieruchomości przeznaczonych do zbycia uwzględniać kwotę podatku VAT, zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 1 i ust.2 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług.
31. Informacje o wynikach przetargów na zbycie nieruchomości podawać do publicznej wiadomości w sposób określony w § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
32. Zapewnić systematyczne podejmowanie czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości cywilnoprawnych, w celu niedopuszczenia do przedawnienia roszczeń w tym zakresie.
33. Naliczać i egzekwować odsetki od należności cywilno-prawnych, należne na podstawie art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny.
34. Przestrzegać § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym – odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.
35. Umowy najmu lokali mieszkalnych zawierać zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

36. Przestrzegać wprowadzonych w jednostce regulacji dotyczących możliwości spłaty zadłużenia z tytułu opłat za najem lokali komunalnych osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej.
37. Podjąć czynności zmierzające do podjęcia przez Radę Gminy uchwał w sprawie określenia stawek opłaty adiacenckiej, na podstawie art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
38. Kwotę dotacji dla przedszkoli niepublicznych aktualizować z zachowaniem zasad wynikających z art. 43 i art. 44 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych.
39. Podjąć czynności zmierzające do określenia w drodze uchwały przez organ stanowiący szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, stosownie do wymogu określonego w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
40. Wskazywać w sposób precyzyjny termin dokonania wyboru oferty, zgodnie z art. 13 ust.2 pkt 6 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
41. Zapewnić rzetelną weryfikację dokumentów przedstawianych przez dotowane podmioty tytułem rozliczenia otrzymanej dotacji.
42. Ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacać w ostatnim dniu trwania stosunku pracy pracownika.
43. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, w szczególności w zakresie rozliczania poleceń wyjazdów służbowych.
44. W księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Szczercowie ujmować operacje gospodarcze i finansowe dotyczące tej jednostki budżetowej.
45. Dokonać analizy sposobu stosowania przepisów art. 403 ust.4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, w szczególności w kontekście sposobu rozliczeń finansowych z beneficjentami pomocy finansowej, uwzględniając również uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
46. Zaktualizować obowiązującą w jednostce instrukcję inwentaryzacyjną, dostosowując ją do obowiązujących przepisów i faktycznie dokonywanych czynności inwentaryzacyjnych oraz stosowanych dokumentów.
47. Dokonywać inwentaryzacji należności z zachowaniem zasad wynikających z art. 26 ustawy o rachunkowości.
48. Podejmować czynności mające na celu zbilansowanie dochodów i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Szczerców.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Szczerców.

aa.